

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA**Négy kárpátaljai falu átnevezését is javasolták**

A Legfelső Tanácsban megvitatásra került a 3939-IX számú törvénytervezet, amely egyes települések és járások átnevezéséről szól. A parlamenti bizottság többek között javasolta 7 járás, 15 város, 56 település és 263 falu átnevezését. A listán szerepel négy kárpátaljai falu is. [...] Nem szavazta meg az ukrán parlament azt a javaslatot, amely több mint háromszáz település nevét változtatta volna meg a „dekommunizáció és az oroszalanítás” jegyében...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

Lesújtóak az adatok az ukránok mentális egészségéről, a menekültek többsége nem tervez hazajönni

Egy tanulmány szerint az ukránok 54 százaléka szenved poszttraumás stressz-szindrómában, ráadásul jelentős részüknél súlyos az állapota. Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) becslése szerint Ukrajna lakosságának többsége háború okozta szorongást élhet át, mely súlyos egészségügyi tüneteket okoz. [...] Az ukrán egészségügyi minisztérium szerint 2023 óta megduplázódott a mentális egészségügyi problémákra panaszukó betegek száma, a piackutatási adatok pedig azt mutatják, hogy az antidepresszánsok eladása 2021 óta csaknem 50 százalékkal ugrott meg. [...] Az osztrák integrációs alap (ÖIF) legfrissebb kutatása szerint az ukrán menekültek többsége nem tervezi a visszatérést Ukrajnába. [...] Több százezer ukrán állampolgárságról való lemondásra irányuló kérelem halmozódott fel az ukrán nagykövetségeken – jelentette ki Mikola Knjzszickij ukrán parlamenti képviselő a napokban egy tévécsatornán...” Forrás: Karpatin.ua: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Oktatás: Érkeznek a boldogságórák és a boldogságtanárok

2024-2025-ös tanévtől kezdve Ukrajna iskoláiban új tantárgyként vezetik be a szociális-érzelmi tanulást fókuszba helyező, úgynevezett boldogságórákat. [...] Halina Sziscsuk, harkivi általános iskolai tanár azt hangsúlyozza, hogy a boldogságórák tanárának érzelmileg stabilnak kell lennie, és rendszeresen vezetői támogatást kell kapnia. [...] Petro Sziitek, a Global Teacher Prize verseny döntőse, aki több mint hét éve oktat hasonló boldogságórákat az iskolájában, kiemelte, ahhoz, hogy valaki „boldogságtanár” lehessen, először saját magán kell keresztül vinnie az órák anyagát...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

Munkácsy Mihályra emlékeztek

A Munkácsy Mihály Magyar Ház a világhírű magyar festőművész, Munkács város szülöttjének nevét viseli. Személye és munkássága tiszteletére a dísztermet a művész alkotásainak reprodukciói díszítik, a lépcsőház falain látható fotósorozat pedig életének egy-egy fontos állomását, eseményét mutatja be. Hétfőn a Munkácsy Mihály 180 emlékévként alkalmából a kulturális központ rendezvénytermében emlékműsort tartottak, a kiállító teremben pedig híres festőnk munkáit állították ki. [...] A kiállítást Kopriva Attila festőművész, művészettörténész, a Kárpátaljai Művészeti Akadémia tanszékvezetője nyitotta meg...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

Videó: Emlékkiállítás Benkő György alkotásaiból

Benkő György képzőművész műveiből szervezett emlékkiállítást a Kárpátaljai Magyar Képző- és Iparművészek Révész Imre Társasága (RIT). Az őszi nyitótárlat ünnepélyes megnyitójára szeptember 18-án került sor a Beregszász központjában található Na'Conxypán Galériában. [...] Benkő György 1947. október 31-én született Beregszászban, s egész életét szülővárosában élte le. [...] A kiállítás előkészítése során a galéria munkatársai több mint 200 alkotást archiváltak, beleértve Benkő György megjelent verseit is, amelyek elérhetővé válnak a kiállítótér honlapján...” Forrás: Karpatjalap.net: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Publicisztika: Úgy elfogy a magyar, mintha nem lett volna?

A 2010-es évek első felében, egy kárpátaljai magyar újságíróval elbeszélgetve, pályatársam azt fejtegette, hogy nemzetrészünkre is az a sors vár, ami a Munkács környéki sváb lakossággal már megtörtént: részben kivándorlunk, részben beolvadunk. Akkor túlságosan pesszimistának ítéltém az előrejelzését, ám most, a háború harmadik évében már én is attól tartok, félok, hogy nemzetrészünk esetében bekövetkezhet az, amit Ady Endre a századforduló nagy kivándorlási hulláma idején vetett papírra Ülj törvényt, Werbőczy! című versében: „Úgy elfogy a magyar, mintha nem lett volna.” [...] Fennmaradásunkért sokan sokat dolgoztak, dolgoznak. A nagyon rossz demográfiai helyzet orvoslására is történt kísérlet. A Kárpátaljai Református Egyházkerület 2017-ben,

a reformáció kezdetének 500. évfordulója alkalmából beindította A reformáció gyermekei programot, melynek eredményeként 2019-ben már csökkent az előző évek fogyatkozásának mértéke...” Forrás: Karpatalja.ma: [teljes cikk >](#)

Magyar állami kitüntéseket adtak át Beregszászban

Az augusztus 20-i nemzeti ünnep alkalmából magyar állami kitüntéseket adtak át szerdán a beregardói Perényi Kultúrkúriába. [...] A kárpátaljai magyar közösség öt kiemelkedő és megbecsült tagja részesült elismerésben. [...] Magyarország köztársasági elnöke Sin Józsefet, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) alelnökét, a KMKSZ Beregszászi Középszintű Szervezetének elnökét a kárpátaljai magyarság szülőföldön maradása érdekében, az anyanyelvi oktatás fejlesztése és a magyar népi hagyományok megőrzése terén is példaértékű munkája elismeréseként a Magyar Arany Érdemkereszt kitüntetésben részesítette...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Szerbia és Ukrajna európai uniós csatlakozásának magyar vonatkozásai volt a témája a FUEN találkozóján

A más államokban élő kisebbségekre is hatással lehet az, ha Ukrajnát a kisebbségek helyzetének rendezése nélkül veszik be az Európai Unióba – hívta fel a figyelmet Brenzovics László, a FUEN keretében működő Magyar Közösségek Munkacsoport vezetője, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) elnöke. A FUEN magyar tagszervezeteinek képviselői pénteken délután, a Risum-Lindholm településen működő német-dán-fríz háromnyelvű iskolában találkoztak a kisebbségi ernyőszervezet németországi kongresszusa keretében – tájékoztat az európai kisebbségeket tömörítő szervezet közleményében...” Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)

Aggasztó utánpótlásihiány a közoktatásban

Már most tetten érhető a tanárhány a közoktatásban, leginkább az utánpótlás terén mutatkoznak hiányosságok. A magánszféra, az ipar elszívó ereje a természettudományok oktatásában jelent hatalmas kihívást, a pályakezdők közül kevesen választják a tanári hivatást. Bár sok szempontból javult a tanárok helyzete, mégsem sikerült ezt a pályát vonzóvá tenni a fiatalok számára. Az okokról és a lehetséges megoldásokról Markó Bálint egyetemi docens, a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem (BBTE) magyar tagozatért felelős rektor helyettese beszélt a Maszolnak. [...] A kettős szakok mellett régóta lándzsát törtek a BBTE oktató, az új felsőoktatási törvényben már szerepel, hogy kettős szakokat, sőt didaktikai kettős szakokat létre lehet hozni. Elrettentő lehet, ha egy pályakezdő tanár négy-öt különböző helyszín között kell ingázzon, úgy hogy az iskolák között akár 30-40 kilométeres távolság is van, pluszban ez hosszútávon is erodálja a hivatástudatot...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Visszájára fordult a restitúció?

Nemhogy feladta volna, de töretlenül és minden eszközzel folytatja a román állam az ingatlan-visszaszolgáltatás ellen több mint egy évtizede indított harcát. [...] Nagyjából erről szól a kézdivásárhelyi bíróságon kedden hozott szegyenletes alapfokú ítélet, melynek értelmében az ozsdolai Láros Közbirtokosságot egy tollvonással megfosztották két és fél ezer hektárnyi erdejétől. [...] Elkészerítő, de az ozsdolai kálváriája csak csepp a tengerben, Háromszéken további két közbirtokosság van hasonló helyzetben, a papolci és a gelencei, és igen nagy a valószínűsége, hogy esetükben a bírósági döntés a mostani másolata lesz, azaz a román állam keveredik ki győztesként. Ebbe a csomagba tartozik a Bánffy-erdők visszaadásának szintén az igazságszolgáltatáson keresztüli megakadályozása, de ékes példája az Apor-erdők története vagy éppen a Székely Mikó Kollégium esete, és a sort hosszasan lehetne folytatni...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Kutató: Sokkal jobban oda kellene figyelniük az erdélyi vizes élőhelyekre

Hantz Péter biofizikus, kutatóbúvár az MTA külső köztestületének tagja az Erdélyben található fontos vizes élőhelyek állapotát vizsgálta az elmúlt években, különös tekintettel a Szent Anna-tó, a Mohos tőzepláp és a Medve-tó ökoszisztémáira. Az általa végzett kutatások eredményei, amelyeket a Magyar Tudományos Akadémia Fenntartható Fejlődés és Elnöki Bizottságának (MTA FFE) részére készített zárójelentésben foglalt össze, rávilágítanak arra, hogy ezek a területek egyre súlyosbodó környezeti problémákkal küzdenek. [...] Hantz Péter felhívja a figyelmet, hogy a székelyföldi fenyőerdők betűzőszű miatti pusztulása elsősorban szintén a globális felmelegedés rovására írható és a közeljövőben fel kell készülni a fenyvesek tömeges kiszáradására. [...] A klíma melegebbé a következő néhány évtizedben, a Golf-áramlat leállásáig biztosan folytatódni fog, utána egy radikális lehűlésnek néz elébe Európa, jegyzi meg a biofizikus...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: „Mindig két árvíz között vagyunk”

Akkora mennyiségű csapadékkal, amennyit a Boris-ciklon hozott, szinte lehetetlen mit kezdeni, mondják a szakértők az évtized áradása után. De vannak-e olyan hiányosságaink, amelyek kiküszöbölésével megelőzhető a tragédia? Miről szól a klímaváltozáshoz adaptált árvízvédelem és mikorra számíthatunk egy jól kiépített rendszerre? Többek között ezekre a kérdésekre kerestük a választ. Pásztor Sándorral, a Körösök Vízügyi Igazgatóságának vezetőjével beszélgettünk. [...] Hogy érzékeltesse mennyire távol áll a finanszírozási lehetőség a tényleges igénytől elmondta, hogy a Körösök Vízügyi Igazgatósága most épp az árvízvédelmi problémákra épít egy tározót Kalotaszentkirálynál. „Az az egy tározó belekerül 170 millióba, tehát többbe kerül egy tározó mint a teljes országos büdzsé”. [...] Kiemelte: az új típusú látásmód az, hogy ne a gátakat magasítsuk, hanem engedjünk teret a víznek...”
Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Videósorozat: Mi fér bele egy könyvbe?

A kortárs erdélyi magyar irodalom kerül fókuszba a Maszol YouTube-csatornáján induló, legújabb beszélgető sorozatban. A Mi fér bele egy könyvbe? címet viselő, neves irodalmi alkotókat megszólaltató sorozat a próza és a líra különleges világába kalauzolja el az érdeklődőket. [...] A Mi fér bele egy könyvbe? nem bonyolult kritikai műelemzések, irodalomelméleti viták közege: célja az író és az olvasó közti személyes párbeszéd, az alkotók életútjának bemutatása, az olvasói és írói szemszög párhuzamba állítása, egy találkozás, mely rávilágít az erdélyi kortárs irodalom sokszínűségére. Fischer Botond, László Noémi, André Ferenc, Horváth Benji, Balázs Imre József, Lövétei László és még sokan mások: mi rejlik a könyveikben és amögött?...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Podcast: Két riportkötettel jelentkezik a Magyar Újságírók Romániai Egyesület

Idén két riportkötettel jelentkezik a Magyar Újságírók Romániai Egyesülete - Szücs László elnök beszélt róluk a Kolozsvári rádió Hangoló című műsorában. [...] Az újságíró-szervezet kiadásában egy hónap alatt két helyszínen mutatják be a két különböző tábor nyomán összeállított köteteket. Október végén ismerheti meg a közönség a Gyergyószárhegyről szóló írásokat tartalmazó könyvet, de még előtte, szerdán (szept. 25-én, 17 órától) Négyfaluban, a Barcsági Csángó Alapítvány székhelyén lesz az ottani, tavalyi táborban született írásokat tartalmazó kötet bemutatója. Mindkét kötet szerkesztője Szücs László, a MÚRE elnöke, vele beszélgett a Hangolóban Rácz Éva...” Forrás: Kolozsvariradio.ro: [teljes cikk >](#)

Podcast: Nagykárolyban mutatják be a Művelődés folyóirat Szatmári svábok témájú mellékletét

Közönségtalálkozón mutatatták be Nagykárolyban a Művelődés folyóirat Szatmári svábok témájú – és című – mellékletét. A Károlyi-kastélyban Boros Ernő Gróf Károlyiak Károlyban című könyvét is megismerhette a közönség. Ebből a kötetből Benkő Boróka színművész-hallgató olvas fel részleteket. A mellékletet a Művelődés főszerkesztője, Benkő Levente történész ismertette Nagykárolyban. A Hangolóban, a Kolozsvári Rádió stúdiójában már reggel megtette...” Forrás: Kolozsvariradio.ro: [teljes cikk >](#)

Publicisztika: Egy étlapra került Wass Albert, Nyíró József és Tamási Áron

Tamási Áron szülőfalujában pár éve különleges módszert találtak rá, hogy a székely magyar népi író emlékét őrizték, és a helyi vállalkozások is „profitáljanak” abból, hogy Tamásinak köszönhetően Farkaslaka világ szinten ismert lett a magyarok körében. Az ilyen kezdeményezések pozitív vonatkozása, hogy népszerűsítik az irodalmat és segítenek életben tartani az írók emlékét. [...] A polgármester érdeklődésünkre azt mondta, hogy nézőpont kérdése, hogy Wassra hazafiként vagy antiszemita-ként tekintenek...”
Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Podcast: Negyedmillió embert figyelgetett a kommunizmus utolsó évtizedében a Securitate

Negyedmillió embert figyelgetett a kommunizmus utolsó évtizedében, 1980 és 1989 között a román kommunista titkosrendőrség, a Securitate – közölte csütörtökön közzétett újabb jelentésében a Securitate Irattárát Vizsgáló Országos Tanács (CNSAS). [...] A CNSAS múlt héten egy, a Securitate által beszerzett személyekre vonatkozó jelentést is közzétett, melyből kiderült, hogy a titkosrendőrség a kommunista rezsim utolsó évtizedében, 1980 és 1989 között szervezte be a legtöbb, 200 ezer besúgót, ők teszik ki a mindenkorin informátorok egyharmadát. [...] Mennyiségi mutatók helyett a trendekre érdemes figyelni a Securitate által gyűjtött adatok elemzésekor. A Kolozsvári rádió Tetőterasz c. műsorának vendége Csendes László, az egykori irattár kutatását felügyelő országos tanács vezetőségi tagja volt...” Forrás: Kolozsvariradio.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Vélemény: Hány román nacionalista politikus emelkedik még fel az úzvölgyi katonatemetőből?

Tisztázzuk végre-valahára azt a korántsem elhanyagolható tény, hogy mennyi mindent köszönhet Mihai Țîrnoveanu vagy éppen az AUR-vezér George Simion az úzvölgyi katonatemetőben nyugvó magyar hősöknek. Nos, mindent. Legalábbis a karrierjüket egészen biztosan. [...] A mostani közvélemény-kutatások szerint pedig félelmetesen feljöttek, mert a nacionalizmus mindig nagyon

kifizetődő az ilyen etnikailag sokszínű kelet-európai „nemzetállamokban”, mint amilyen Románia. [...] A politikai tőke pedig valós tőkére váltható...” Forrás: Foter.ro: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Több középiskolát is összevonnak Kassa megyében

Nagy titkolózás mellett készül Kassa megye középiskoláinak optimalizációs terve, melyben húsznál is több középiskola érintett. Információink szerint jelenleg gimnáziumok és szakközépiskolák is közös igazgatás alá kerülhetnek. [...] Iskolaigazgatók, szülők, bizottsági tagok, de a megyei képviselők is értetlenül állnak a megye titkolózása előtt. [...] „A középiskoláknak reagálniuk kell a munkaerőpiac igényeire, növelniük kell a minőséget, menedzselniük az iskolát, befektetni a modern képzésekbe, és vonzó szakokat kell kínálniuk a diákoknak” – mondta az oktatási miniszter. [...] Kassa megye fenntartásába már csak két teljesen magyar tannyelvű intézmény van, a Szakkay József Műszaki és Közgazdasági Szakközépiskola, vagyis az ipari és a Márai Sándor Gimnázium és Alapiskola. [...] „Az iskolák profilja nem fog változni, iskolamegszüntetésről nincs szó” – hangsúlyozta Pataky Károly Kassa megye alelnöke. [...] Tomáš Drucker oktatási miniszter sajtótájékoztatóján arról számolt be, hogy júniusi felhívásukra mind a nyolc megye reagált, és bemutatta összesen 67 optimalizálási „forgatókönyvét...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Politikum: Hová tűnt a Magyar Szövetség tagjainak harmada?

A politikai pártok éves beszámolója szerint a Magyar Szövetség tagsága 2022 és 2023 között majdnem az egyharmadával, közel 15 ezerről valamivel több mint 10 ezerre csökkent. [...] A Szövetségből ugyan távozott szinte a Híd összes országosan ismert politikusa, de nem volt világos, valójában mennyien követték őket a párt tagságából. A Szövetség elnöksége igyekezett azt kommunikálni, hogy nem az egész Híd, hanem annak csak néhány vezető politikusa hagyta ott őket...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Podcast: A Zay-család szerepe a Felvidék történelmében

A Bagoly mondja legújabb adásában a Felvidék egyik legnevesebb nemesi családjáról, a Zay-családról lesz szó. A Zayok fontos szerepet játszottak az evangélikus egyház történetében, de a gazdasági vállalkozásaik is úttörő jellegűek voltak. És persze a botrányok sem kímélték őket. Minderről Gaucsik István, a SZTA Történettudományi Intézetének kutatója, az MTA külső köztestületének tagja beszél a Bagoly mondja legújabb adásában...” Forrás: Parameter.sk: [teljes cikk >](#)

Podcast: Konferencia a GUPVI és a GULAG lágerek történetéről

Kárpát-medence lakosságának egy részét a második világháború végéhez közeledve az akkori Szovjetunió területére hurcolták GUPVI és a GULAG lágerekbe. Ez többségiében a magyar és a német nemzetiségű polgárokat érintette, de nem kizárólag. [...] A korabeli események jobb megértése érdekében, Szepsiben egy konferenciát szenteltek ennek a témának. A helyszínen Köteles László főszervezőt és Bognár Zalán egyetemi docentet a Gulág- és Gupvikutatók Nemzetközi Társaságának elnökét szólaltattuk meg...” Forrás: Patria24.sk: [teljes cikk >](#)

Zselíz mellett találták meg Marcus Aurélius római légiójának táborát?

2024 szeptemberében egy izgalmas régészeti feltárás zajlik Zselíz térségében. [...] Az Alsó-Garam mente azon területek közé tartozik, amelyek régészeti szempontból óriási történelmi jelentőséggel és potenciállal bírnak – írják a Szlovák Tudományos Akadémia Régészeti Intézetének munkatársai, majd rámutatnak annak arra, hogy 1932-ben egy cseh régész, Václav Mencl végzett ásatást Nagymindszent eltűnt középkori temploma után kutatva. [...] A részletes felszíni felmérések alapján kiderült, hogy a térségben egy fontos polikulturális lelőhely található. A magnetometriai elemzés, valamint fellelt leletek arra engednek következtetni, hogy a megtalált táborhely a Kr. u. 2. század második felére tehető...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Megnyílt Erika Miklóšová és Jócsik Lajos kiállítása

Szeptember 12-én, csütörtökön megnyílt Erika Miklóšová és Jócsik Lajos Tájban él az ember című közös kiállítása az érsekújvári Zmeták Ernő Művészeti Galériában. Nagy Zsófia, a kiállítás kurátora kiemelte, „Erika Miklóšová festményei a helyi, dél-szlovákiai tájat ábrázolják: tájképei azonban nem idealizálnak, hanem a kortárs táj valóságát mutatják meg. [...] Erika Miklóšová képei Jócsik Lajos, érsekújvári születésű szociológus-író szövegeivel kerülnek párbeszédbe. „Jócsik a kelet-európai környezetvédelmi szakirodalom egyik első szerzője volt, a kiállításban megjelenő, Érsekújvár környezeti-társadalmi változásait vizsgáló szövegei pedig metaforikus kapcsolatot hoznak létre a kiállított festményekkel” – folytatta Nagy Zsófia. [...] Jócsik 1910-ben született

Érsekújváron, munkássága elsősorban a szintén érsekújvári kötődésű ifjúsági mozgalomról, a Sarlóról, illetve a csehszlovákiai magyar kisebbség történelmét, gazdaságpolitikáját feldolgozó szociológiai írásairól ismert...” Forrás: Parameter.sk: [teljes cikk >](#)

AUSZTRIA

Folytatódik az együttműködés a nagykövetséggel

A bécsi magyar nagykövetségen fogadta szerdán a Magyar Népcsoporttanács vezetőségének tagjait Szilágyiné Bátorfi Edit nagykövet. A találkozó célja az volt, hogy folytatódjon az a közös munka amit a népcsoporttanács és a nagykövetség még áprilisban megkezdett. [...] Az Európai Kisebbségvédelmi Keret megállapodással kapcsolatban korábban felszólították az osztrák kormányt, hogy adjon tájékoztatást arról, milyen fejlesztéseket hajtott végre az ausztriai magyar népcsoport érdekében. [...] Az ausztriai magyar népcsoport képviselői azt is kérték, hogy részt vehessenek a kétoldalú osztrák-magyar politikai találkozókön...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Magyar tanévnyitó az összefogás jegyében

A zord időjárás ellenére is több tucat család vett részt hétfőn a magyar oktatást kínáló három bécsi egyesület közös tanévnyitóján a Collegium Hungaricumban. [...] A közös évnyitó megszervezését most a Bécsi Magyar Iskolaegyesület vállalta magára, de a programon jelen voltak az AMAPED és a Bécsi Magyar Iskola képviselői és diákjai is...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Áttörés – A szabadság álma és a vasfüggöny leomlása

Nagy László a Páneurópai Piknik Alapítvány titkára és Wolfgang Bachkönig volt burgenlandi rendőr, történész volt a vendége a Collegium Hungaricumban a Páneurópai Piknik 35. évfordulója alkalmából megrendezett pódiumbeszélgetésnek Bécsben. [...] A jelenlévők megtekinthették a „Nincs parancs” című filmet, majd Matthew Longo politológus szeptember 11-én magyar nyelven is megjelent „Áttörés – A szabadság álma és a vasfüggöny leomlása” című könyvéről beszélgetett a két kortanú Méhes Mártonnal a Collegium Hungaricum igazgatójával...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Ausztriai Magyar Pedagógusok Egyesülete (AMAPED) 20

Két évtized telt el azóta, hogy az AMAPED – Ausztriai Magyar Pedagógusok Egyesülete megkezdte működését Bécsben. Az eltelt 20 év alatt az egyesület számos ausztriai városban van már jelen, és a több, mint 300 diák oktatásáért már 20 pedagógus felel. A hétvégén ünnepeltek, de már számos újdonsággal készülnek az új tanévre...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Kiadvány: Magyar emlékek Őrvidéken

Burgenland magyar emlékeit gyűjtötte össze Woki Zoltán abban a kiadványban, amelynek a címe: 1000 éves Őrvidéki magyar emlékek a 100 éves Burgenlandban. Gazdag fotógyűjteménnyel illusztrálva 13 fejezetben lehet olvasni azokról az ünnepekről, amely a Burgenland 100 kapcsán tartomány szerte voltak még 2021-ben...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Közösségépítés az irodalmon keresztül

Mindketten Magyarországról költöztek Ausztriába, mindketten irodalommal foglalkoznak, így most együtt indítják útjára a BIM – Bécsi Irodalmi Műhelyt, ahol írószemináriumot és műfordító műhelyt tartanak. Kiss Tibor Noé író és Nádor Lídia műfordító nem titkolt célja az sem, hogy idővel az irodalomszeretet egy közösséget is építsen. [...] A szakmai tudásuk átadása mellett egy olyan közösség létrehozása is a céljuk, amelyet az irodalom szeretete hív életre, és lehetőséget ad arra is akár, hogy az érdeklődők közelebbről is megismerkedhessenek az osztrák irodalommal. [...] Nádor Lídia lassan 25 éve foglalkozik műfordítással, ez ideig mintegy száz kötete jelent már meg. Elsősorban kortárs, német nyelvű prózát fordít magyarra...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Magyar kitüntetés a grazi magyar vezetőnek

Magyar állami kitüntéseket adtak át szerdán Magyarország bécsi nagykövetségén. Az ünnepségen Magyar arany Érdemkeresztet vehetett át Molnár Andreas jogász, a Grazi Magyar Egyesület elnöke és az ÖVP Graz-St. Leonhard kerületi frakcióvezetője...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

SZLOVÉNIA/MURAVIDÉK

Pedagógushiány a kétnyelvű területen is

Szlovéniában is egyre súlyosabb a tanárhiány: az elérhető adatok szerint 2024-ben mintegy ötezer tanár és óvodapedagógus hiányzik, a tanév számos iskolában káderválság közepette kezdődött. Van, hogy a – sorjában többször megjelentetett – álláshirdetésre nem jelentkezik senki sem. Tanárhiánnyal szembesülnek a kétnyelvű tanintézmények is. [...] A legnagyobb muravidéki kétnyelvű tanintézmény, a közel hatszáz tanulót fogadó 1. Számú Lendvai Kétnyelvű Általános Iskola igazgatója, Vida Törnár Judit egyenesen és konkrétan válaszolt a témában feltett kérdésünkre: tanárhiányuk van. [...] A legrosszabb pedig az lesz, hogy nem tudunk majd mindig kétnyelvű szakembert biztosítani – világított még rá az egyik fontos kérdésre az igazgató...” Forrás: Nepujstag.net: [teljes cikk >](#)

HORVÁTORSZÁG

Elfogadta a horvát kormány az országos hatókörű Kisebbségi Tanács 2023-as évre szóló beszámolóját

2023-ban minden eddiginél nagyobb összeget biztosítottak az állami költségvetésben a nemzeti kisebbségek kulturális autonómiájának megvalósítását támogató programok finanszírozására, a Kisebbségi Tanács 2023. áprilisi határozata alapján 8.030.292 eurót osztottak szét, és a kedvezményezettek pedig ezt fel is használták. A horvát kormány elfogadta az országos hatókörű Kisebbségi Tanács 2023-as évre szóló beszámolóját...” Forrás: Kepesujstag.com: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

Blokád alatt az Újvidéki Egyetem rektorátusának épülete

Megtámadták a STAV informális csoport diákjait hétfőn kora reggel az Újvidéki Egyetem rektorátusának épülete előtt. [...] A ProGlas kezdeményezés elítélte az újvidéki bölcsészkar hallgatói elleni erőszakot. A szervezet közleménye szerint az hallgatókra kizárólag azért támadtak rá, mert valaki mindenáron meg akarja tartani az egyetemista parlamenti választást méghozzá egyetlen induló listával, ami ellentétben áll a kar szabályzatával. [...] Jelenleg zajlik a választás a rektorátuson, a 021.rs portálnak Dorotea Antić egyetemista arról számolt be, hogy az épület előcsarnoka tele van fekete ruhás, maszkos biztonságiakkal – olyanokkal, mint akik reggel sérülést okoztak a két egyetemistának. Szavai szerint a szavazás zavartalanul folyik...” Szmsz.press: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#) [teljes cikk 4 >](#)

Egyszeri támogatást kapnak a középiskolai tanulmányaikat magyarul megkezdő diákok

Magyar Nemzeti Tanács ülése előtt sajtótájékoztatót tartottak, melyen Fremond Árpád, a Magyar Nemzeti Tanács elnöke ismertette a pénteki, 14. rendes ülésen megvitatásra váró napirendi pontokat. [...] Az ösztöndíjprogramról szólva elmondta, hogy, az a terv, hogy a diákok, akik anyanyelvükön kezdték meg középiskolai tanulmányaikat, egyszeri támogatásban részesüljenek. [...] Az egyszeri támogatás összege most első alkalommal 5.000 dinár lesz. [...] 14. rendes ülését tartotta meg pénteken délelőtt a Magyar Nemzeti Tanács. Az ülésen a képviselők 119 napirendi pontról döntöttek. Főként oktatási témák szerepeltek, de döntöttek oktatási, művelődési és tájékoztatói intézmények vezetőinek kinevezéséről is...” Vajma.info: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Videó: Lezajlott a XXII. Vajdasági Magyar Drámaíró Verseny

Kormányos Ákos darabja nyert az Újvidéki Színház XXII. Vajdasági Magyar Drámaíró Versenyén. A díjnyertes drámát Puskás Zoltán állította színpadra. [...] A megírandó mű címét – Szüreti napok a gyenge szüret után – szeptember 20-án, pénteken a Magyar Szó friss számában található cikkek címei közül sorsolták ki. Ennek alapján kellett három szerzőnek, L. Móger Tímeának, Antalovics Péternek és Kormányos Ákosnak aznap estig drámát írnia. A megírt szövegeket mindössze huszonnégy óra leforgása alatt az Újvidéki Színház, a szabadkai Népszínház, a Kosztolányi Dezső Színház és a Zentai Kamaraszínház színészeivel, valamint az Újvidéki Művészeti Akadémia hallgatóinak a segítségével állította színpadra három rendező...” Hetnap.rs: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Évadnyitó az Újvidéki Színházban

Az Újvidéki Színház társulata a Mit járkálsz itt meztelenül? című előadás bemutatójával nyitotta meg az évadot. A darabot Miloš Lolić innovatív rendezésében láthatja a közönség. Miloš Lolić 2008-ban az Álmodozók rendezésével került be a köztudatba a BITEF fesztiválon...” Vajma.info: [teljes cikk >](#)

Múltidéző: Nagybecskereki lapszerkesztői bonyodalmak

Süpeki Balás Frigyes lapszerkesztő, jó tollú újságíró 1879-ben bekövetkezett halála után az 1872 áprilisában indult nagybecskereki Torontál című lap súlyos gondok előtt állt: a megye hivatalos közlönyének nem tudtak megfelelő főszerkesztőt találni. Hároméves „átmeneti időszak” kezdődött, melyben a lap élén egy ideig dr. Szentkláray Jenő, a jeles történész állt, majd Létmányi Nándor, a nagybecskereki piarista gimnázium tanára és mások. A lap arculata felett egy lapbizottság örködött, ám ennek ellenére 1881 nyarán mégis kitört a botrány. [...]A Véres verekedés című cikkben olvassuk, hogy az Écskán állomásozó huszárszázad egyik közlegényét román házigazdája sajtlopáson kapta. Tettelegességig fajult a dolog, heves dulakodás támadt a két fél között. [...] E vidéki ügy csakhamar országos érdeklődésre talált, s a sajtó igencsak figyelemmel kísérte az alakulását...” Hetnap.rs: [teljes cikk >](#)

A Magyar Érdemrend Lovagkeresztje kitüntetését vehette át Palatinus István

Magyar Érdemrend Lovagkeresztje kitüntetésben részesült Palatinus István, a magyarkanizsai Szent Őrangyalok római katolikus templom plébánosa, a szerbiai Mária Rádió műsorigazgatója a délvidéki magyarság körében végzett lelkipásztori és közösségépítő szolgálata, valamint a Kárpát-medencei magyar Mária Rádiók közötti együttműködés előmozdítása érdekében végzett tevékenysége elismeréseként. Az elismerést pénteken vehette át a Szabadkai Magyar Főkonzulátuson Csallóközi Eszter főkonzultól...” Vajma.info: [teljes cikk >](#)